

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1985/15
KARAR NO : 1985/22

ÖZET : 6831 Sayılı Yasa'nın değişik 2.maddesinin uygulanmasına ilişkin davanın; ihtilâf 2896 Sayılı Yasa'nın yürürlüğünden önce doğduğu cihetle, İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Orman Genel Müdürlüğü
Vekili : Av.Fusun Özberk,Orman İşletme Müdürlüğü-Antalya
Davalılar : 1-Tarım Orman ve Köyişleri Bakanlığı
2-Maliye ve Gümrük Bakanlığı
Vekili : Av.Güler Soytaş,Hazine vekili-Antalya

K O N U : Antalya,Merkez,Göçerler Köyü sınırları içindeki bir kısım taşınmazın,6831 Sayılı Orman Kanununun 1744 Sayılı Kanunla değişik 2.maddesine göre "hazine adına orman sınırları dışına çıkarılmasına" ilişkin Antalya 7 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nca verilen 7-9-1979 günlü,13 ve 14 nolu karar ve işlemlerin 1,2 ve 3 sayılı parsellerle ilgili bölümlerinin iptali istemiyle Tarım ve Orman Bakanlığı ile Maliye Bakanlığı'na karşı idare mahkemesinde idari dava açılmıştır.

1- Antalya İdare Mahkemesi: 3-1-1984 gününde, 1983/281, 1984/20 sayı ile; 6831 Sayılı Kanunun, 2896 Sayılı Kanunun 2.maddesi ile değiştirilen 2.maddesinin B fıkrası, 45 paragrafına,orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin iptali için adliye mahkemelerinde dava açılacağına hükme bağlandığı,anılan yasa'nın 62.maddesinde,anılan maddenin yürürlük tarihinin 1-1-1984 olarak belirlendiği,bu itibarla,davada mahkemelerinin görevsiz olduğu gerekçesi ile davanın 2577 Sayılı Kanunun 15/1-a.maddesi uyarınca görev yönünden reddine karar vermiştir.

2- Bu kez davacı 7 No'lu Orman Kadastro Komisyonu'nun aynı gün ve sayılı kararlarına itirazla,anılan kararların 1,2,3 sayılı parsellerle ilgili bölümlerinin iptali istemiyle Adli Yargı yerinde dava açmıştır.

3- Antalya Asliye 2.Hukuk Mahkemesi: hakim sıfatı ile verdiği 13-12-1984 günlü,1984/209-900 sayılı karar ile; 2896 Sayılı Yasa'nın 2.maddesi ile getirilen düzenlemenin sadece eski yasa(6831)zamanında başlamış olup,tamamlanmamış orman sınırı dışına çıkarma işlemleri için uygulanacağı,Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 9-7-1984 günlü,1984/11-12 sayılı kararında bu hususun ayrıntılı ve açık olarak karara bağlandığı,6831 Sayılı Yasa'nın değişik 2.maddesinin uygulanmasına ilişkin davanın; anlaşmazlık 2896 Sayılı Yasa'nın yürürlüğünden önce doğduğu cihetle,davaya bakmanın İdari Yargı yerinin görevine girdiği gerekçesi ile dava dilekçesini görev yönünden reddetmiştir.

4- Böylece; tarafları,sebebi ve konusu aynı olan davada Adli ve İdari Yargı yerlerince verilen ve temyiz edilmemek suretiyle kesinleşen görevsizlik kararları nedeniyle

2247 Sayılı Yasa'nın 14.maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

5- Davacı; 28-5-1985 günlü dilekçe ile bu uyumsuzluğun çözümü için Uyuşmazlık Mahkemesi'ne başvurmuş, aynı gün kayda geçen dilekçe ve ilgili dava dosyaları Antalya Asliye 2.Hukuk Mahkemesi'nin 29-7-1985 günlü, 1985/162-291 sayılı yazısı Uyuşmazlık Mahkemesi'ne gönderilmiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Şerafettin Seyhun, Çetin Aşçıoğlu, Şafak Sancar, Erol Çırakman, İlhan Köseoğlu ve Taner Candemir'in katılmaları ile yaptığı, 7-10-1985 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M.İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler ve Yargıtay C.Başsavcılığı ve Danıştay Başsavcılığı'nın davada İdari Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki yazılı düşünceleri okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganiçoğlu ile Danıştay Başsavcısı yerine katılan Savcı Mustafa Bumin'in yazılı düşünceleri doğrultusundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava; evvelce sınırlaması yapıлып kesihleşmiş ormanların, 6831 Sayılı Yasa'nın 1744 Sayılı Yasa ile değişik 2.maddesi uyarınca hazine adına orman sınırları dışına çıkarılmasına dair Orman Kadastro Komisyonu kararının iptali istemine ilişkin olup, görev uyumsuzluğu bu davada Adli veya İdari Yargı yerlerinin hangisinin görevli olduğu hususundan doğmaktadır.

6831 Sayılı Yasa'nın 1744 Sayılı Yasa ile değişik 2.maddesi 2896 Sayılı Yasa ile değiştirildiğinden ve bu maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümü ile Adli Yargı yerleri görevli kılındığından öncelikle anılan 2.maddenin 2896 Sayılı Yasa ile yapılan değişiklikten önceki ve sonraki şekline göre görevli yargı yerinin ne olduğunun belirlenmesi, daha sonra 2896 Sayılı Yasa ile yapılan değişikliğe göre görevli kılınan yargı yerinin görev alanının sınırlarının, başka bir anlatımla olayda anılan değişikliğin uygulanabilirliğinin tesbiti gerekmektedir.

Orman Kadastro Komisyonlarının 6831 Sayılı Yasa'nın 1744 Sayılı Yasa ile değişik 2.maddesi uyarınca verecekleri kararların İdari nitelikte olduğu tartışmasızdır.

Her ne kadar 6831 Sayılı Orman Kanununun 11.maddesinde Orman Kadastro Ekip ve Komisyonlarınca verilen kararlara karşı kararın tebliğinden itibaren 1 yıl içinde görevli ve yetkili adliye mahkemelerine müracaatla itiraz edilebileceği hükmü yer almakta ise de; bu madde ile Orman Kanununun 7., 11. maddelerinde belirtilen " Orman Kadastro'suna ilişkin uyumsuzlukların Adli Yargı'da çözümlenmesinin amaçlandığı kuşkusuzdur. Zira; Orman Kanununun 1744 Sayılı Kanunla değişik 2.maddesinde düzenlenen orman sınırları dışına çıkarma işi amaç, konu ve nitelik bakımından Orman Kadastrosu işinden tamamen farklı olup, anılan maddenin uygulanabilmesi için bir yerin önceden tahdidinin yapılmış olması ve kesinleşen sınırlamaya göre de bu yerin orman sınırları içinde kalması gereklidir.

.... /

Nitekim 2.maddenin son fıkrası uyarınca hazırlanarak yürürlüğe konulan " orman sınırları dışına çıkarılacak yerler hakkında tüzüğün 31.maddesinde de sınırlaması kesinleşmiş ormanlardaki düzeltme işleminin 6831 Sayılı Orman Kanununun 7.maddesi uyarınca yapılan Orman Kadastrosu niteliğinde olmadığı açıkca ifade edilmiştir.

Bu itibarla; 6831 Sayılı Orman Kanununun 1744 Sayılı Kanunla değişik 2.maddesinden doğan anlaşmazlıkların çözümü İdari Yargı yerlerine aittir.Esasen Mahkememiz' in süreklilik kazanan kararları da bu doğrultudadır.

Ne varki; hal böyle olmakla birlikte 6831 Sayılı Orman Kanununun 2.maddesi 2896 Sayılı Kanunun 2.maddesi ile yeniden değiştirilmiş ve değişik şekli ile anılan madde 1-Ocak-1984 gününden itibaren yürürlüğe girmiş ve bu madde ile Orman Kadastro Komisyonlarının bu madde uyarınca verecekleri kararlara karşı bildirim ve ilândan itibaren 60 gün içinde taşınmazın bulunduğu yer adliye mahkemesinde iptal davası açılması öngörülmüş,başka bir ifade ile anılan maddenin uygulanmasından doğan anlaşmazlıkların çözümünde Adli Yargı yerleri görevli kılınmıştır.

Olayda dava konusu anlaşmazlık; 6831 Sayılı Orman Kanununun 1744 Sayılı Kanunla değişik 2.maddesinden çıkmakta ve bu madde uyarınca verilen Orman Kadastro Komisyonu kararı yukarıda belirtildiği gibi idari nitelikte bulunmakta ve bu maddenin uygulanmasından doğan davalar şimdiye değin İdari Yargı yerlerinin görevine girmekte ise de; şu anda yürürlükte olan değişik 2.madde ile bu maddeden doğan anlaşmazlıkların çözümü Adli Yargı yerlerine bırakıldığına göre,konunun yasal değişikliğe göre ve yeni yasal düzenlemenin ışığı altında incelenmesi gerekmektedir.

6831 Sayılı Kanunun kimi maddelerinin değiştirilmesine,kimi maddelerinin yürürlükten kaldırılmasına ilişkin 2896 Sayılı Kanunun geçici 2.maddesinde; bu kanunun yürürlüğe girdiği tarihten önce yapılmasına başlanmış,ancak tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemlerinin bu kanunla değiştirilen ilgili madde hükümlerine göre,Orman Kadastro Komisyonlarınca tamamlanacağı belirtilmiştir.Anılan maddeden anlaşılacağı üzere 2896 Sayılı Yasa ile getirilen düzenlemenin,sadece eski kanun zamanında başlamış olup,tamamlanmamış orman sınırları dışına çıkarma işlemleri için kabul edilmesi zorunludur.6831 Sayılı Yasa'nın 2896 Sayılı Yasa ile değişik 2.maddesi ile aynı yasa'nın geçici 2.maddesinin birlikte müतालması da bizi aynı sonuca götürmekte,yani geçici 2.madde kapsamına girmeyen,eski yasa zamanında çıkan 2.madde uygulaması ile ilgili ihtilâfların,yeni yasa ile getirilen düzenlemeye tabi olmadan,eski yasa zamanından olduğu gibi aynı yargı yerinde (idari)görülmesi gerekmektedir.

Gerçekten; 6831 Sayılı Yasa'nın 2896 Sayılı Yasa ile değişik 2.maddesinde ye alan ve eski kanun zamanında başlayıp,tamamlanamayan orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine yeni kanun hükümlerinin uygulanacağı yolundaki hüküm,sadece işlemler bakımından uygulanacak mevzuatı tayin eden bir düzenleme olmayıp,tamamlanmamış orman sınırları dışı çıkarma işlemlerinde görevli yargı yerini belirleyen bir düzenleme niteliğindedir.Kaldı 6831 Sayılı Yasa'nın 2.maddesi ile 2896sSayılı Yasa ile değişik 2.maddesinin muhtevalarıdaki farklılıklar da eski ve yeni 2.maddeler uyarınca tesis olunan işlemlerin farklı yarımlerinde çözümlenmesini gerekli kılmaktadır.Hatta 2.maddenin uygulanmasında görevli

kurullar bakımından 6831 Sayılı Yasa ile 2896 Sayılı Yasa farklı düzenlemeler getirmiş, Orman Kadastro ekipleri kaldırılıp, bu görev doğrudan Orman Kadastro Komisyonlarına verilmiş, komisyonun teşekkül tarzı değiştirilmiş, ayrıca eski 2. maddede 15-10-1961 gününe kadar bilim ve fen bakımından orman niteliğini yitirmiş yerlerin orman sınırları dışına çıkarılması öngörülmüşken, yeni 2. madde de 31-12-1982 tarihine kadar bu niteliği yitiren yerlerin orman sınırları dışına çıkarılması hükmüne bağlanmıştır.

Tüm bu açıklamalardan çıkan sonuç; 2. maddedeki farklı düzenlemeler nedeniyle, eski 2. madde uygulaması ile ilgili önceki ve yeni 2. madde uygulaması ile ilgili sonraki ihtilâfların ayrı yargı yerlerinde çözümlenmesinin amaçlandığıdır. Başka bir ifade ile 6831 Sayılı Yasa'nın 2. maddesi uyarınca tesis olunan işlemlerin İdari Yargı, 2896 Sayılı Yasa ile değişik 2. madde uyarınca tesis olunan işlemlerin Adli Yargı yerlerinde yargı denetiminin yapılması amacı güdülmüştür.

Olayda ihtilâf 6831 Sayılı Yasa'nın 1744 Sayılı Yasa ile değişik 2. maddesi uyarınca tesis olunan işlemde doğduğuna göre, anlaşmazlığın çözümü yukarıda açıklanan nedenlerle İdari Yargı yerinin görev alanına girmektedir.

Esasen Mahkememiz Hukuk Bölümü'nün kararlılık kazanan içtihatları da bu yödedir. Son olarak verilen 4-3-1985 günlü, 1984/30, 1985/6 sayılı kararda da bu tür anlaşmazlıkların çözümünün İdari Yargı yerine ait olduğu belirlenmiştir.

Bu itibarla; Antalya İdare Mahkemesi'nin 3-1-1984 günlü, Esas-1983/281, Kara 1984/20 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

Bu görüşe; üyelerden Şerafettin Seyhun, Çetin Aşçıoğlu, Erol Çırakman katılmışlardır.

...../.....

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre İdari Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle, Antalya İdare Mahkemesi'nin 3-1-1984 günlü, Esas-1983/281, Karar-1984/20 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, üyelerden Şerafettin Seyhun, Çetin Aşçıoğlu, ve Erol Çırakman'ın karşı oyları ve oyçokluğuyla 7-10-1985 gününde kesin olarak karar verildi.

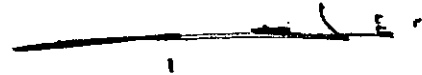
Başkan
Servet Tüzün

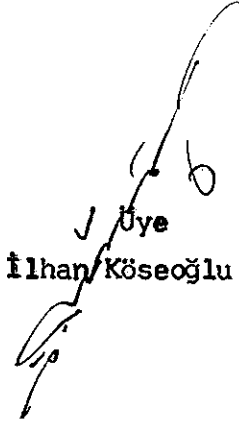
Üye
Şerafettin Seyhun

Üye
Çetin Aşçıoğlu

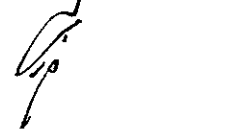
Üye
Şafak Sancar

Üye
Erol Çırakman

Üye
İlhan Köseoğlu

Üye
Taner Candemir

S.Y.

14/10

ESAS NO : 1985/15

KARAR NO : 1985/22

KARŞI OY YAZISI

6831 Sayılı Orman Kanununun olay gününde yürürlükte bulunan 1744 Sayılı Kanunla değişik 2.maddesi hükmüne göre,15-10-1961 gününden önce bilim ve fen bakımından orman niteliğini tamamen kaybetmiş yerler,orman sınırı dışına çıkarılır.Evvelce sınırlaması yapılmış olupta Orman Bakanlığı'nca veya yapılacak başvurular üzerine sözü edilen hükmü uymayan sınırlamaların düzeltilmesi Orman Kadastro Komisyonlarınca yapılır.

Uyuşmazlığa konu olan olayda Orman Kadastro Komisyonu'nca yapılan inceleme sonunda bir kısım taşınmazın hazine adına orman sınırı dışına çıkarılmasına karar verilmiştir.İşte davacı bu kararın iptali için dava açmıştır.Bu gibi davaların Adli Yargı yerinde mi yoksa İdari Yargı yerinde mi görüleceği konusunda bir çok olumsuz görev uyuşmazlığı oluşmuş ve Uyuşmazlık Mahkemesi Orman Kadastro Komisyonlarınca Orman Kadastrosu ile ilişkisi olmayan (orman dışına çıkarma veya çıkarmama) kararının İdari bir işlem olması nedeniyle denetiminin İdari Yargı yerine ait olduğuna karar vermiş ve bu uygulamasını sürdürmüştür.

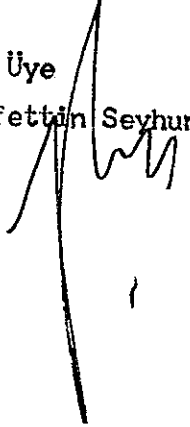
Hal böyle iken, 1-1-1984 de yürürlüğe giren 2896 Sayılı Kanunun 2.maddesi ile 6831 Sayılı Kanunun 2.maddesi tekrar değiştirilerek orman sınırları dışına çıkarma işlemleri hakkında Orman Kadastro Komisyonlarının kararları aleyhine adliye mahkemesinde iptal davası açılabilceği hükmü getirilmiştir.Böylece kanun koyucu bu gibi kararlara karşı İdari Yargı değil,Adli Yargı yerine başvurulabileceğine dair yeni ve açık bir hüküm koymuştur.Bu konuda kurulan çoğunluğu ile azınlığı arasında görüş ayrılığı yoktur.Üzerinde durulacak yön; yeni yasa hükmünün,eski iş ve işlemlere özellikle açılmış davalara uygulanıp uygulanmayacağındadır.

Bilindiği gibi,görev kuralları kamu düzenine ilişkin olduğundan görev konusunda taraflar için bir müktesep hak doğmaz.Bu nedenle yeni bir kanunla kabul edilen görev kuralları geçmişe de etkilidir.Yani davanın açıldığı andaki kurallara göre görevli olan mahkeme,yeni bir kanunla görevsiz hale gelmişse (davanın açıldığı anda görevli olan ve fakat yeni kanuna göre görevsiz hale gelen) mahkemenin görevsizlik kararı vermesi gerekir.(Bakınız. Prof.Dr.Bâki Kuru,Hukuk Muhakemeleri Usulü,Dördüncü Baskı,1979,Cilt-1, Sahife-217)

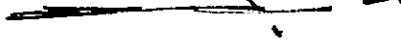
Kanun koyucu 2896 Sayılı Kanunla 6831 Sayılı Kanunu değiştirirken o güne kadar İdari Yargı yerinde görülmekte bulunan yukarıda niteliği belirtilmiş uyuşmazlıkların o günden sonra Adli Yargı yerinde görülmesini istemiştir.Eğer daha önce İdari Yargı yerinde görülmesine devam edilmesini isteseydi,geçici bir madde ile bunların İdari Yargı yerin-

de sonuçlandırılması yolunda bir hüküm getirirdi. Böyle bir hüküm getirilmediğine ve kamu düzenine ilişkin bulunan görev kuralları geriye yürüyeceğine ve bundan başka Uyuşmazlık Mahkemesi'nce olayda görevsizlik kararlarının verildiği günlerdeki değil, bu gün yürürlükte bulunan yasa'ya göre görev uyuşmazlığı çözümlendiğine göre, olayda Antalya Asliye 2. Hukuk Mahkemesi'nin görevsizlik kararının kaldırılması oyundayız.

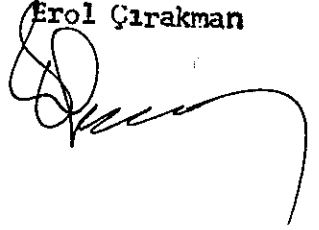
Üye
Şerafettin Seyhun

Üye
Çetin Aşçıoğlu

Üye
Erol Çırakman

S.Y.

14/11/85